

654.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE

**Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu
do rozporządzenia Rady Obrony Państwa w sprawie zmiany ustawy
o tymczasowym zaopatrzeniu rodzin po wojskowych.**

Na zasadzie art. 4 rozporządzenia Rady Obrony Państwa z d. 6-go sierpnia 1920 r. w sprawie zmiany ustawy z d. 27-go maja 1919 r. (Dz. Pr. P. P. № 43 poz. 308) o tymczasowym zaopatrzeniu wdów i sierot po wojskowych Wojska Polskiego (Dz. Ust. R. P. № 75 z 1920 r. poz. 510) zarządza się co następuje:

Art. 1. W każdym wypadku śmierci wojskowego w czynnej służbie powinien oddział, zakład, lub urząd wojskowy, w którym zmarły ostatnio pełnił służbę, względnie szpital, w którym zmarł, zawiadomić natychmiast o wypadku śmierci pozostałą po wojskowym rodzinę (żonę, dzieci, rodziców), równocześnie zaś przesłać do powiatowej komendy uzupełnień, w której obrębie rodzina zmarłego zamieszkuje, o ile zaś przebywa zagranicą, do powiatowej komendy uzupełnień, do której obrębu zmarły wojskowy należał, następujące dokumenty:

- 1) akt zejścia, wystawiony przez wojskowy urząd duszpasterski;
- 2) odpis arkusza ewidencyjnego, w którym uwidocznic należy przebieg służby zmarłego przed wstąpieniem do Wojska Polskiego, ewentualnie w jednej z armji, b. państw zaborczych, datę wstąpienia do Wojska Polskiego i przebieg służby w Wojsku Polskim, tudzież wskazać czy był żonaty, ile miał dzieci i gdzie, wśród jakich okoliczności i kiedy umarł; odpis arkusza ewidencyjnego powinien być potwierdzony podpisem dowódcy i pieczęcią oddziału;
- 3) poświadczenie właściwej wojskowej komisji gospodarczej z wymienieniem, czy zmarły był zawodowym, czy też niezawodowym wojskowym, jakie pobory ostatnio otrzymał, czy wypłacono i komu kwartał pośmiertny, czy zmarły pobierał dodatki rodzinne, czy też rodzina otrzymywała zasiłek wojskowy; (wypłata dodatków rodzinnych powinna być wstrzymana z ostatnim dniem miesiąca, w którym nastąpiła śmierć wojskowego);
- 4) poświadczenie dowódcy właściwego oddziału wojskowego, że śmierć nastąpiła wskutek działań wojennych, względnie przy wykonywaniu służby wojskowej, bez winy własnej, lub też z powodu warunków służby wojskowej, albo chorób zakaźnych, panujących w wojsku lub w miejscach pobytu służbowego;
- 5) poświadczenie wojskowo-lekarskie, stwierdzające przyczynę śmierci jako też związek przyczynowy pomiędzy śmiercią a służbą wojskową.

Do powyższych dokumentów należy dołączyć dokładny stały adres pozostałej rodziny zmarłego (żona, dzieci, rodzice).

W wypadku zaginięcia wojskowego na obszarze działań wojennych powinien oddział, w którym zaginiony ostatnio pełnił służbę, zawiadomić o wypadku zaginięcia rodzinę i przesłać do powiatowej komendy uzupełnień dokumenty wyszczególnione wyżej w ust. 2 i 3, tudzież poświadczenie dowódcy oddziału, że wojskowy zaginął na obszarze działań wojennych bez winy własnej.

W wypadku śmierci inwalidy wojskowego miejscowa ekspozytura sekcji opieki Ministerstwa Spraw Wojskowych, w której zmarły był zarejestrowany, przesyła powiatowej komendzie uzupełnień:

- a) akt zejścia;
- b) odpis arkusza ewidencyjnego, jak wyżej w ust. 2, z uwidocznieniem, czy zmarły był w służbie czynnej zawodowym, czy niezawodowym wojskowym i jaki rzeczywisty stopień wojskowy osiągnął w służbie czynnej posiadał;
- c) poświadczenie wojskowo-lekarskie, stwierdzające przyczynowy związek pomiędzy śmiercią a inwalidnością.

Art. 2. Wdowy (sieroty) po wojskowych i inwalidach Wojska Polskiego jako też żony (dzieci) zaginionych wojskowych Wojska Polskiego przedstawiają pisemne podania o zaopatrzenie ewidencyjnemu oficerowi właściwego rejonu, który po zbadaniu, przeprowadzeniu stosownych dochodzeń, tudzież uzupełnieniu potrzebnych załączników, odsyła podanie do właściwej powiatowej komendy uzupełnień.

W imieniu małoletnich sierot nie mających matki składają podania opiekunowie prawni, względnie ci krewni, którzy łożą na utrzymanie sierot.

W podaniu należy dokładnie wskazać oddział wojskowy, w którym poległy (zmarły, zaginiony) ostatnio służył, tudzież podać dokładny adres stałego miejsca pobytu wdowy (sieroty).

Do podania należy dołączyć:

- 1) akt ślubu;
- 2) metryki urodzin sierot, tudzież sierot nie mających matki, metrykę śmierci matki;
- 3) znajdujące się w posiadaniu strony dokumenty, które mają związek ze służbą wojskową i śmiercią względnie zaginięciem męża (ojca).

W wyjątkowych wypadkach w których, gdy niemożliwość przedłożenia żądanych dokumentów jest uzasadniona, można brakujące dokumenty zastąpić urzędowym zaświadczeniem, wystawionem przez władze gminne lub miejskie a poświadczonem przez starostwo lub komisarjat rządowy.

Podania o przyznanie zaopatrzenia jakoteż wszelkie załączniki do nich nie podlegają opłacie stemplowej.

Art. 3. Powiatowa komenda uzupełnień, otrzymawszy podanie wdowy, zwraca się bezzwłocznie do właściwego oddziału wojskowego o przysłanie dokumentów, o ile nie wpłynęły z urzędu w myśl art. 1. O ile oddział przesłał te dokumenty, zanim się wdowa do powiatowej komendy uzupełnień zgłosiła, komenda ta wzywa bezzwłocznie wdowę o złożenie podania wraz z załącznikami w myśl art. 2. Jeżeli wdowa, będąc prawnie przynależną do obrotu danej powiatowej komendy uzupełnień, zamieszkuje stale zagranicą, to powiatowa komenda uzupełnień przesyła otrzymane z oddziału dokumenty do Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Na obszarze b. zaboru austriackiego o wypadku śmierci wojskowego powiatowa komenda uzupełnień zawiadamia właściwą powiatową Komisję Zasiłkową, zaznaczając, że należy ewentualną wypłatę zasiłku wstrzymać i przedłożyć wykaz w którym uwidocznią się wysokość wypłaconych rodzinie zmarłego zasiłków, jakoteż czas od którego i do którego wypłata uskutecznią była, względnie wstrzymana zostanie.

Po sprawdzeniu uzasadnienia prośby na podstawie zebranych w powyższy sposób dokumentów i ewentualnem zarządzeniu uzupełnienia brakujących lub niedokładnie wypełnionych, dokumentów, tudzież po przeprowadzeniu w miarę potrzeby stosownych dochodzeń, powiatowa komenda uzupełnień wypełnia „Zgłoszenie Zaopatrzenia” i przesyła je wraz z wszyst-

kiemi załącznikami w drodze służbowej za pośrednictwem dowództwa właściwego Okręgu Generalnego (D. O. G. Wydział 5 Int.) do Ministerstwa Spraw Wojskowych (Dep. VII Gosp. Sekcja Zaopatrzenia Warszawa, Chmielna № 47a)—„Zgłoszenie Zaopatrzenia” powinno być potwierdzone na trzeciej stronie u dołu podpisem dowódcy i pieczęcią powiatowej komendy uzupełnień.

Art. 4. Dowództwo okręgu generalnego (Wydział 5 Int.) przed przesłaniem aktów Ministerstwu sprawdza dokładnie uzasadnienie prośby, jako też wiarygodność załączonych dokumentów; zarządza ewentualnie uzupełnienie tychże, wypełnia rubrykę zgłoszenia, dotyczącą ewentualnej wypłaty zaliczek (rubr. № 15) poczem przesyła akta Ministerstwu z odpowiednim wnioskiem.

Na obszarze b. zaboru rosyjskiego wypełnia dowództwo okręgu generalnego także rubrykę zgłoszenia, dotyczącą wypłaty zasiłku (rubryka № 14).

W okolicach, które wskutek działań wojennych wyjęte są z pod władzy dowództwa okręgu generalnego i powiatowej komendy uzupełnień załatwiają wszystkie powyższe czynności dowództwa powiatów etapowych, które skierowują zgłoszenia do Ministerstwa Spraw Wojskowych za pośrednictwem urzędu kwatermistrzowskiego Naczelnego Dowództwa.

Art. 5. Wszystkie powyższe postanowienia, dotyczące postępowania wstępnego w celu zaopatrzenia, przysługującego wdowom i sierotom, mają zastosowanie również do rodziców pozostałych po wojskowych Wojska Polskiego, z tą tylko jedynie różnicą, że zamiast załączników wymienionych w art. 2 ust. 1 i 2 petenci powinni do podania dołączyć:

- 1) metrykę urodzin zmarłego, stwierdzającą, że był on rzeczywiście synem petenta (petentki);
- 2) zaświadczenie gminy, potwierdzone przez odnośne starostwo względnie zaświadczenie komisariatu (magistratu), że petenci pozostają bez środków do życia i zmarły był ich jedyną podporą materialną.

Przy wypełnieniu „Zgłoszenia Zaopatrzenia” należy w tym wypadku rubryki №№ 9, 10, 11, 17 i 18 skreślić, zaś rubrykę № 19 wypełnić.

Art. 6. Ministerstwo Spraw Wojskowych przyznaje w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu na podstawie przedłożonych zgłoszeń tymczasowe zaopatrzenie z dniem 1 miesiąca następującego po dniu śmierci, względnie po dniu zaginięcia wojskowego w wysokości, wskazanej w art. 2 rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 6-go sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 75 z 1920 r. poz. 510) dopiero od dnia 1 stycznia 1920 r., za czas zaś od 1 listopada 1918 r. do 31 grudnia 1919 r. w wysokości, wskazanej w art. 1 ustawy z dnia 27 maja 1919 r. (Dz. Pr. P. P. № 43 z 1919 r. poz. 308) o tymczasowym zaopatrzeniu wdów i sierot po wojskowych Wojska Polskiego, w jej pierwotnem brzmieniu.

Ministerstwo Spraw Wojskowych przesyła w każdym poszczególnym wypadku wniosek w przedmiocie przyznania względnie odmowy zaopatrzenia wraz z dotyczącymi aktami Ministerstwu Skarbu celem wyrażenia opinii i wskazania kasy, która wypłatę uskuteczni. Po uzgodnieniu wniosku z Ministerstwem Skarbu i zatwierdzeniu dekretu pensyjnego przez Ministra Spraw Wojskowych zawiadamia się właściwą powiatową komendę uzupełnień w drodze służbowej (D. O. G. Wydz. V Int.) o przyznaniu zaopatrzenia celem wciągnięcia w ewidencję i wydania stronie dekretu pensyjnego, na którym wypłacająca kasa jest wskazana; równocześnie przesyła Ministerstwo Spraw Wojskowych, odpis dekretu pensyjnego do Ministerstwa Skarbu celem wydania niezbędnych zarządzeń kasowych.

Kasy wypłacające powinny ściśle przestrzegać różnicy, jaka zachodzi w dziale emerytur wojskowych odnośnie do tej okoliczności, czy w danym wypadku wdowa jest wdową po wojskowym Wojska Polskiego i czy jako taka ma prawo do zaopatrzenia na zasadzie ustawy z dnia 27 maja 1919 r. (Dz. Pr. P. P. № 43 z 1919 r. poz. 308) tudzież rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 6 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 75 z 1920 r. poz. 510), czy też po wojskowym jednej z armii b. państw zaborczych, w którym to wypadku obowiązują odrębne przepisy i rozporządzenia.

Kasy sporządzać będą miesięczne listy wypłat, z których jeden egzemplarz przysyłać będą Ministerstwu Skarbu, drugi zaś Ministerstwu Spraw Wojskowych (Dep. gosp. Sekcja Zaopatrzenia, Warszawa, ul. Chmielna № 47a).

Art. 7. Rodziny, (wdowy, sieroty, rodzice) zamieszkałe poza granicami Rzeczypospolitej składają podania o zaopatrzenie wraz z załącznikami wymienionymi w art. 2 we właściwych konsulatach Rzplitej. Do podania należy dołączyć umotywowaną prośbę o pozwolenie korzystania z zaopatrzenia zagranicą. Takie same prośby powinny wnieść rodziny, mieszkające dotąd na obszarze Rzeczypospolitej, lecz zamierzające miejsce pobytu swe-go przenieść zagranicę.

Przedstawiciele konsularni po sprawdzeniu uzasadnienia prośby skierowują podanie do Ministerstwa Spraw Wojskowych, które po załatwieniu w myśl art. 6 zawiadamia przedstawicieli zagranicznych o przyznaniu zaopatrzenia celem wciągnięcia w ewidencję, wydania stronie dekretu pensyjnego i uskutechnienia wypłaty przyznanego zaopatrzenia w markach polskich na rachunek Ministerstwa Skarbu.

Na dekretach pensyjnych uwidocznic należy termin, do którego przyznane będzie prawo pobierania pensji zagranicą; przed upływem wskazanego terminu, należy wnieść ponowne podanie do Ministerstwa Spraw Wojskowych o przedłużenie tegoż. Ministerstwo Spraw Wojskowych udziela pozwolenia na korzystanie z zaopatrzenia każdorazowo w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu. Przedstawiciele konsularni Rzplitej prowadzą oprócz ewidencji rodzin, pobierających zagranicą zaopatrzenie, również wykazy uskutecznionych wypłat i przysyłają miesięczne odpisy tychże, Ministerstwu Spraw Wojskowych i Ministerstwu Skarbu.

Art. 8. Niniejsze rozporządzenie obowiązuje na obszarach b. zaborów rosyjskiego i austriackiego i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 5 października 1920 r.

Minister Spraw Wojskowych:
Sosnkowski

Minister Skarbu:
w z. *Weinfeld*